

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO

"ŠVIESA" - LUZ

Orgão de

Comunidade Lithua-

na de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

P R E N U M E R A T A :
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 120000
Pusei metų 70000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I V

SÃO PAULO. 1938, KOVO - MARÇO 19 D.

Nr. 12 (130)

Lietuvos - Lenkijos Konfliktas!

Kruvini ivykiai prie administracijos linijos. Nukauti keli lenkų kareiviai. Lenkai pagrobė mūsų sargybinį.

Šių metų kovo mėn. 11 d. prie administracijos linijos įvyko apgailėtinas incidentas, kurio pasėkoje buvo nukautas vienas lenkų kareivis. Būrys lenkų sargybinių ėmė visatp provokuoti mūsų pasienio policininkus ir net pešėjo į Lietuvos pusę. Lietuviai pareikalavo sustoti. Tada iš lenkų pusės buvo paleista šūvių, kurie tačiau, tik dėl laimingo atsitikimo, nieko neklaidė. Mūsų policininkai nesitraukė ir pasirošė kovai. Jų paleisti šūviai vietoj nukovė vieną lenkų pasienio kareivį. Jis kritė persautas Lietuvos teritorijoj. Lenkai pasitraukė.

Po incidento, kuris įvyko kovo mėn. 11 d. prie administracijos linijos, Lenkijoj kilo tikra audra prieš Lietuvą. Nors būdami patys kalti, tačiau jautėsi pažeminti, kad «žygiš» nepasisekė ir šį kartą jie nuo lietuvių gavo. Tuojau po įvykių prie administracijos linijos Varšuvoje, Vileikoje, Vilniuje, Krokovoje ir kitose vietose lenkai surengė demonstracijų prieš Lietuvą. Demonstrantai, daugiausia universitetų studentai ir lenkų fašistai, šaukė:

«Zygiuosime į Lietuvą! Mes norjme Klaipėdos!»

Sitoks lenkų «noras», ajšku, nėra jų pačių išgalvotas. Jau senai yra žinomi vokiečių - lenkų planai. Lenkai viešai atsimetė nuo Sąjungos su prancūzais ir puolė į Hitlerio glėbį. Neseniai Vokietijos Karo aviacijos ministris Generolas Goeringas buvo Lenkijoj «medžioti». Per šią «medžioklę» buvo aptarti Europos politikos klausimai ir dar labiau sutvirtinta vokiečių - lenkų bielijystė. Kalbama, kad tuo metu buvo aptarti ir Austrijos su Čekoslovakija okupacijos planai ir išgautas lenkų neutralumas, o reikale prieš Čekoslovakiją net karinė parama.

Buvo paliesti ir Lietuvos reikalai. Mat, lenkams jau 18 metų neduoda ramybės Vilniaus byla. Tarp Lietuvos ir Lenkijos nėra jokių santykių. Visas kultūringas pasaulis kaltina dėl to Lenkiją. Suvalkų sutarties sulaužytoja. Taigi, Hitleris per generolą Goeringą pasiūlė su Lietuva lenkams «apsidirbtį». Lenkai gautų visą Lietuvą su Klaipėdos uostu, o už tai Vokietijai grąžintų Dancigo koridorių. Be to, už tą «dovana» lenkų užsienių reikalų ministris Beckas turėjo nuvykti į Romą ir Hitlerio vardu prikalbėti Mussolini nusileisti Austrijos atžvilgiu ir ją okupuoti Hitleriu.

Mussolinis, iš tikrųjų, nusileido. Jis Austriją išdavė. Hitleris nesitvėrė džaugsmu ir kaip koks nugalėtojas

žygiavo paskui vokišką karuomenę į Vieną, austrų sostinę.

Niekas Europoje nepasipriešino jėga Hitlerio planams. Tatai padarė lenkus pavartotį jėgą prieš Lietuvą. Prasidėjo provokacijos pasienyje. Jų būdavo iš lenkų pusės ir dažniau, bet lietuviai kantriai kente ir tylėjo. Šį kartą, vos lenkiškas batas ėmė trypti Laisvosios Lietuvos teritoriją, trūko mūsų sargybos kantrybė. Išniekinę mūsų terijos neliečiamybę, lenkų kareivis gavo skaudų atpildą.

Lietuvos karuomenė prie administracijos linijos

Lietuva pasiryžo savo teises ginti. Karo jėgos pasirėngusios. Kovoti ir laimėti, arba pralaimėti ir visiems drauge žūti. Suprato tatal ir vokiečiai. Paskutiniu metu karštas ūpas Varšuvoje kiek atslūgo. Lenkai suprato, kad jiems su Lietuva taip lengvai neis «apsidirbti», kaip Hitleriui su Austrija. Ties administracijos linijos išprovokotas ginkluotas konfliktas virstų nauju pasauliniu gaisru.

Prancūzijos ir Anglijos demarsas Varšuvoj

Prancūzijos ir Anglijos Vyriausybės pavedė savo pasiuntiniam Varšuvoje įspėti lenkų vyriausybę dėl smurto aktų prieš Lietuvą ir ieškoti kelio taikiu būdu ginčą spręsti, o nevangintį ginklais. Taj didelis moralinis Lietuvos laimėjimas.

Lietuvos Vyriausybė pasiūlė Lenkijai šį incidentą atiduoti spręsti Komisijai, į kurią įletų po vieną abiejų suinteresuotų šalių atstovą ir vienas latvis.

Naujos lenkų provokacijos

Trečiądienį, kovo 16 d., įvyko antras incidentas ties Seirijais. 15 lenkų kareivių vėl buvo įsibrovę į mūsų teritoriją. Lietuviai atidengė smarkią ugnį. Lenkai, pasigrobę vieną mūsų policininką, paspruko.

Tai jau trečias įvykis vienų metų bėgyje, kad lenkai pagrobia mūsų policininkus.

ULTIMATUMAS LIETUVAI

Dėl kovo 11 d. įvykių prie administracijos linijos, buvo skubiai lenkų vyriausybės iškviestas iš Romos į Varšuvą užs. reik. ministeris Beckas. Jam grįžus, įvyko posėdis, kuriame dalyvavo, be Becko, pats valstybės prezidentas Moscickis, maršalas Rydz-Smyglis, ministris Kwiatkovekis ir Skladkovekis. Pasitarimas truko ilgai. Po jo Lietuvai per vieną Baltijos valstybę (Latviją ar Estiją) nusiųstas Lietuvaj ultimatumas. Tame ultimatumo Lenkija reikalauja:

1. Pripažinti jai Vilnių;
  2. Užmegsti diplomatinis santykius;
  3. Duoti kompensaciją nušautų karių šeimoms.
- Savo atsakymą į ultimatumą Lietuva turį duoti per 48 valandas. Ultimatumo terminas baigiasi rytoj, šeštą dienį, kovo 19 d. popiet.

Kaip pasielgs Lietuva?

Sunku įspėti. Atsižadėti Vilniaus? Bet tas pavojaus neprasalins. Vokiečiai tada vykdys su Lenkija mainus Klaipėda - Dancigas. Buvo susirinkęs posėdis ministrų kabinetas, kuriame dalyvavo ir Valstybės Prezidentas. Posėdis truko 7 valandas. Kas buvo nutarta, nežinia. Po to, Prezidentas priėmė anglų ir prancūzų pasiuntinius Kaune ir su jais tarėsi dėl sunkios politinės būklės. Kokių išvadų prieita, nežinia. Taip pat nieko užsienių spauda nepraneša, ar buvo kokių pasitarimų su Sovietų Rusijos atstovu Kaune.

Bendrai, Lietuva laikosi labai ramiai ir šaltai. Lietuvos Telegramų Agentūra «Elta» išleido komunikatą, kuriame atremia visus lenkų «Pat-agentūros kaltinimus ir pažymi, kad incidentas įvyko Lietuvos teritorijoj, kad lenkai ėmė šaudyti pirmieji, kad Vilniaus byla sudaryta lenkų generolo Želigovskio, kuris sulaužė Suvalkų sutartį 1920 metų spalį mėn. 9 d.

Tautiečiai! Tėvynė Pavojuje!

Tik ką gavom žinių, kad lenkų karuomenė jau žygiuoja prieš Lietuvą. Daug jos jau sukonzentruota Vilniaus krašte. Varšuvoj ketvirtadienio yaka

re 50.000 minia susirinko ties karo inspekcijos rūmais, šūkaudami įkvietė į balkoną Rydz-Smyglį, ir rėkė: «Vade! Vesk mąs į Kauką!»

TAUTIEČIAI! TĖVYNĖ PAVOJUJE!

Mūsų kolonijoje paskutiniai įvykiai sukėlė labai gyvo atgarsio. Antrądienį popiet «Šviesa» ir «Lietuvių Aidas Brazilijoje» išleido 2000 ekstra-telegramų, kurios greitai buvo išgrobstytos. Lietuviai dideliu susidomėjimu seka įvykius iš vietinės brazilų spaudos, kuri juos labai smulkiai aprašo.

DAUGELIS MŪSU KARUOMENĖS BUV. KARIU IR SAVANORIŲ PASIRYZE, JEI REIKĖTŲ, GRIZTI Į TĖVYNĖ IR PADĖTI JAI GINTIS NUO UZPUOLIKU.

Šia tema kalba beveik visi jauni vyrai. Tai r. d. didelių kolonijos patriotinių susipratimų. Kolonija yra labai pasipiktinus, kad dabar, kai vokiečiai galanda dantį prieš Lietuvą ir ją «atiduoda» lenkams, mūsų švietimo įstaigose šeimininkauja vokiečių valdininkai ir buvę Pilsudskio sąjungininkai. Šiandienai turi būti padarytas galas! Ką dabar norj su Lietuva padaryti svetimaučiai lenkai, tą savo laiku darė Plečkaitis ir jo atjutantis Majus. Gana mums Pilsudskio agantų, kai mūs Tėvynėj ima lieti kraujas!

Sukilimas Brazilijoje

buvo rengiamas integralistų. Jis turėjo įvykti 11 d. kovo, šių metų. Sukilimas iš anksto buvo susektas. Areštuota per 1000 integralistų. Plinio Salgado ir kitj integralistų vadai pasilėpė.

Didelis smūgis Prancūzijai

Hitleriui užėmus Austriją, Romos - Berlyno ašis nusitūšė per visą Europą ligi Vidurinės Afrikos, atkirsdama ma Europą į dvi dalis. Prancūzija liko atskirta nuo savo sąjungininkų. Sovietų Rusijos ir Čekoslovakijos - ir, aišku, jos karinės sutartys su šiais kraštais nustojo pirmykėtės savo reikėmės. Tačiau dėl Čekoslovakijos Prancūzija pareiškė, kad užpuolinio atveju ji eisiant į pagalbą.

ATVYKO ANTRAS MOKYTOJAS. I São Paulo iš Lietuvos atvyko mokytojas p. Ivanauskas. Linkime sėkmingo darbo!

LIETUVIŲ JAUNIMO S-GA LENKIJA PULSLIETUVA! BRAZILIJŲ "VYČIAI"

Praėjusių metų pabaigoj susiorganizavo «Lietuvių Jaunimo Sąjunga Brazilijoj Vyčiai».

Kolonijoj organizacijų buvo ir dar yra nemaža. Kokios priežastys vėrte steigti šią naują organizaciją? Ar tas jaunimas, kuris įstojo į Vyčių sąjungą nariais, negalėjo pasitenkinti viena iš esamų organizacijų? Tai vis klausimai, kurie buvo statomi organizuojant naują jaunimo sąjungą.

Priežasčių organizuoti ir remti naują sąjungą buvo daug. Jaunimo organizacijos pirmaeilius uždavinius, yra padėti pasiruošti jaunimui gyvenimui. Ir ne vienai kuriai, bet visoms gyvenimui. Auklėjimas, bei lavinimas turi būt vispusiskas. Neuztenka mokėti futbolą spardyti, scenoj vaidinti, grafiškai pašokti. Šių dienų gyvenimas jaunimui stato didesnių reikalavimų. Nemažiau, kaip ir į kitus dalykus, reik kreipti dėmesio į dvasinę kultūrą, valjos, charakterio lavimą.

Gyvename laikus, kada robinzonė kal, atsiskyrus nuo žmonių, neįmano ma gyventi.

Tenka vienokiu, ar kitokiu būdu dalyvaoti visuomeniniame gyvenime.

Lietuviais gimę, lietuviais norime ir mirti. Norime visumet matyt laisvą ir laimingą savo tėvynę. Todėl vi suomeniui tautinio pobūdžio klausimai turi uždaryti plačiai ir giliai jaunimo prota ir širdį.

Daugumoje mūsų išelvių yra darbininkai. Gyveną iš savo kruvinu prakaitu užsidirbtų reišų. Ir socialiai, darbo ir duonos klausimą, negalima tytomis praeiti. Ir visą eilę kitų svarbių klausimų randame kuriuos neturime teisės ranka numeti.

Vyčių S-gą į savo programą, so cjalinę katalikų doktriną. Įpareigoja narius pažinti savo tautos istoriją, rašytojus literaturą ir t. t.

Dar kas išskiria šį sąjungą iš visų kitų jaunimo organizacijų, tai aiškus ideologinis apsisprendimas. Vienoks, ar kitoks žmogaus nusistatymas gyvenime išplaukia iš jo ideologijos. Ideologija, yra organinga idėjų sistema, charakterizuojanti vieną kurią pasaulėžiūrą ir nustatanti praktinę žmogaus gyvenimo bei veikimo, liniją». Tai gi vienoks, ar kitoks nusistatymas, išplaukia iš pasaulėžiūros, iš vienokių ar kitokių pažūrų gyvenimui, kas ir yra vadinama ideologijos vardu.

Vyraujančios mūsų laikais ideo-

logijos yra šios: ateistinė (bedieviškasis komuni-mas), liberalinė (kuria yra pagrįstas fašizmas, hitlerizmas) ir katalikiškoji.

Kiekvienas sąjūdis, nors ir įstatuos nebūt pažymėta, sąmoningai, ar nesąmoningai, vadovaujasi viena iš šių ideologijų. Bet kuri kultūrinė, auklėjimosi organizacija be pasaulėžiūros negali apsieiti. Kas tai ginėtytu, tai arba nenusimanytų šiame reikale, arba mažiau sąmoningas norėtu sau palenkį.

Todėl ir Vyčių įstatuose yra įrašyta, kad sąjunga jungia Brazilijoj gyvenantį lietuvių jaunimą, išpažįstantį tautybės ir katalikybės principus. Reikia, į savo eiles buria lietuvišką, katalikišką pasaulėžiūrą jaunimą, ir savo kultūrinį veikimą grindžia katalikiška pasaulėžiūra.

Sąjungoj nariai yra: jaunesnieji, tikrieji ir vyresnieji.

Jaunesniais nariais gali būti berniukai ir mergaitės, garų savo tėvų, ar globėjų sutikimą, turį dešimt metų amžiaus.

Išminties atsitikimais valdybos nutarimu, gali būt priimami ir jaunesnio amžiaus.

I tikruosius narius pakeliama su laukus įstatais numato, amžiaus.

Vyresniais nariais yra ištekėjusios ar vedę sąjungos nariai.

Katalikiškai galvojančio jaunimo pareiža yra stoti nariais į Liet. Jaunimo Brazilijoj Sąjungą «Vyčiai». Jei lietuviams brazilai reiškia daug simpatijų, tai labiausia delto, kad lietuvių yra katalikai.

Lietuvių vardas, ypač jaunimo, dar užkariaus daugiau palankumo, kai matys, kad katalikiškas jaunimas yra susibūręs į stiprią sąjungą ir ryžtingai siekia savo tikslų.

Brazilijoj jaunimo tarpe eina smarkus dvasinis atgimimas.

Karnavalo dienomis penki tūkstantčiai jaunų vyrų dalyvavo uždaroje kolekcijsose tik São Paulo mieste.

Mūsų protėviai gindami savo tautybę ir katalikybę buvo žudomi, tremiami Sibiran, drėgnuose kalėjimų urvuose kalinami. Tas jų kryžiaus kelias, pakeltos kandios ir kova įpareigoja ir mus branginti ir kovoti už tuos pat idealus, kurie Lietuvą šimtmečiais esančią vergijoje išlaikė gyvą ir prikelė nepriklausomam gyvenimui.

Iš praeities tave te stiprybė semia . . .

Paskiausios, telegramų žinios praneša, kad Lenkija puls Lietuva, jei nepatenkins jos reikalavimų. Ar taip pasielgs,— greit pamatysime.

"Lietuva ir Lenkija"

"Deutsche Zeitung", kovo 16 d. S. Paulo.

Paskutinis konfliktas prie administracijos linijos, kuris yra jau nebe pirmas, graso sutrukdyti iki šiol buvusią padėtį tarp Lietuvos ir Lenkijos. Atrodo, kad, pagaliau, ateis laikas išspręsti Vilniaus konfliktas, dėl kurio jau nuo 1920 metų Lietuva neturi jokių santykių su Lenkija.

Vilniaus klausimas yra Tautų Sąjungos palikimas, kuris savo laiku šį klausimą sprendamą neišdriso įveikti Lenkijos interesų. Su Vilniaus byla ankštai surištas ir Klaipėdos klausimas, kur Tautų Sąjunga taip pat suvaldino gana liūdną vaidmenį.

Šiuo metu, kada be Ženėvos buvo išspręstas Austrijos klausimas, ir Lenkijai atėjo mintis tvirtai nusistatyti savo sienas. Lenkija Vilnių praktiškai turi, bet kol Lietuva jai šios teisės nepripažįsta, siena yra netikra ir čia kyla visoki konfliktai.

Labai galimas daiktas, kad dabar, po paskutinio konflikto, bus siekiama ir toliau. Lenkija parasi Lietuvai ultimatumą (kolkas apie jį nieko oficialiai iki šiol nežinia.

Mūs hitlerininkai norėtu, matyt, kad ultimatumas būtų buvęs parašytas. Red.), reikalaujama užmegsti diplomatinis santykius ir tuo pačiu pripažinti Vilnių lenkams. Jau ištisa eilė metų kaip Lietuva yra Sovietų Rusijos inspirojama, nors ji į trijų — rusų, francozų, čekoslovakų — sąjungą ir neįėjo.

Lietuvių lenkų santykiams pasiekus kritišką laipsnį, Lietuva turės nuspręsti, ar atsakyti sąjungos su rusais, susitaikant su Lenkija ir tuo patikrinant savo egzistenciją, ar savo likimą statyti ant kortos.

Dabar, kai jokios pagalbos negalima laukti nei iš Tautų Sąjungos nei tikėtis dėl to įtraukti į karą Sovietų Rusijos, tikriausiai Lietuvai niekas nepadės.

Dabartinė valanda reikalauja galutinai išspręsti seną lietuvių—lenkų ginčą, ir Vilniaus klausimą, kaip ir diplomatinį santykių tarp abiejų kraštų sunormavimas yra jau pakankamai pribrendęs.

Lietuvos -- Lenkijos Konfliktas Europos politikos dėmesio centras

Praėjusia savaitę Europos diplomatai buvo susidomėję Austrijos įvykiais. Dabargi—Lietuvos-Lenkijos konfliktu, nes iš čia yra didelis pavojus kilti pasauliniam karui.

Sulig lenkų reikalavimų, Lietuva turi atsakyti į jų notą ligi kovo m. 18 d. 9 val. vak.

ISPANIJOS KARAS EINA PRIE GALO

Paskutiniais telegramų pranešimais vyriausybininkams smarkiai nesiseka. Nacionalistų karo aviacija dažnai bombarduoja ir Barceloną. Geriau atsilaikyti vyriausybininkams sekasi Madrido fronte. Bet Katalunijoj kasdien lydi dideli pralaimėjimai.

Havaso pranešimu iš Burgos per paskutinį kovos savaitę Aragono fronte, tarp Santiago ir Teruel, užėmė 7 tūkstančių kvadratinį kilometrų teritoriją, ir šiuos miestus, Hjar, Montalban, Alcaniz ir Caspe. Nelašvėn paimta 6 tūkstančiai vyriausybininkų, apie šimtą artilerijos pabūklų, 300 kulkosvaldių ir kitos karo amunicijos.

Barcelonoj neramu

Taip skelbia nacionalistams palanki spauda. Vyriausybininkai nuginčija, kad prezidentas Azana noris bėgti Prancūzijoje.

— Apskaiciuojama, kad nacionalistai turi 700 lėktuvų karo reikalams.

Baisus Barcelonos bombardavimas

Kovo 18 d. buvo 11 kartų bombarduota Barcelona nacionalistų lėktuvų. Zuvo 1.200 žmonių ir 3000 liko sunkiai sužeistų. Tokio baisaus bombardavimo ligšiol nėra buvę. Viena bomba pataikė į geležinkelio stotį, užmuždamas vietoj 100 ir sužeisdamas 300 žmonių. Frankas ėmė be jokio pasigailėjimo bombarduoti ne jo yaldžioje esančią Ispaniją, norėdamas greičiau baigti karą.

— AUSTRIJOS AUKSAS VEZAMAS VOKIETIJON.

Vokiečiai, kaip praneša telegramos, nėra abejingi Lietuvos—Lenkijos konfliktui. Jie yra pasiruošę žygiuoti Klaipėdą, kada lenkai puls Lietuvą.

Brazilijos integralistų vadas, Plinio Salgado kaip pranešą spauda, pasislėpė japonų pasijuntinybė.

Hitleris terorizuoja Austrija

Austrijos Prezidentas Miklas laikomas politikos priežiūroje

— Austrijos ministrų pirmininko pavaduotojas Emil Pey dėl paskutinių politinių įvykių nusižudė. Taip pat nusižudė savo žmoną ir sūnų.

Duktė nužudė tėvą

Industrijos Sindikato pirmininkas Reitlinger, kuriam buvo pranešta, kad bus hitlerininkų areštuotas, pavatęs prie namo durų policijos mašiną, pada vė dukterei brauningą, kuri peršovė ir save persišovė.

— Prof. Bayer 69 metų ir jo dukterė nusinuodijo.

Austrų tauta nepritaria naciams

Austrijos Konsulas Paryžiuje atsakęs iškabinti prie konsulato hitlerininkų vėliavą pareiškė kad austrų tautos daugumą nėra palanki. Hitleriui. Iš patikimų šaltinių pranešama, kad Tyrolyje kulkosvaidžių taršėjimas yra girdimas Sveicarijoje. Vokiečių įėjimas Austrijon nebuvo entuziastingai sutiktas

Austrijoje daug areštuojama

Daug žymių austrų įvairių profesijų žmonių yra areštuota.

— 1634 mt. hitlerininkų nužudyto Austrijos ministerio pirm-ko Dolfuso žmona ir šeima išvažiavo Italijon.

TĒVYNĒS MEILĒ

J. E. Panevėžio Vyskupas Paltaras Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties proga išleido savo vyskupijos tikinčiesiems ganytojišką laišką svarbiais šių dienų klausimais. Klekvyenam katalikai, bendros orientacijos dėlei patartina perskaityti. «Sviesoje» bus didesne laiško dalis atspaudinta. Pirmoji eilė kas yra tėvynė ir tėvynės meilė; toliau, kas yra tas nacionalizmas, kuris taip ryškiai kaikiuruose kraštuose pabrėžiamas. Galop apie santykius Bažnyčios ir valstybės.

R e d a k c i j a .

Tėvynės meilė pirmiausia glūdi žmogaus jausmuose. Mes mylime pastogę, kur gimdytojai mus išaugino; mėgstame savo kiemą su takais, kuriais maži bėginėjome; mes vertiname tą kampelį, kurį mūsų akis ir širdį pripildė pirmais įspūdžiais; branginame miestelį su ta bažnyčia, kame mus pakrikštijo, kur ėjome pirmos šv. Komunijos; mes gražiuojamės visu tuo, kas mūsų šaliai teikia ypatingos išvaizdos: gėrimės keliais, nustatytais kryžiais; upeliais, perjuosiančiais geltonus, aukso varpomis bręstančius laukus; žaliomis pievomis ir miškų žalumynais; ežerais, tyvuliuojančiais raudoname saulėlydyje; didinga jūra, prausiančia mūsų kopas; senais pilikalnais su garblonais bočių kapais...

Prishišimas vien prie savo gamtos dar nesudaro pilno patriotizmo. Pats žodis rodo, kad tėvynės vertinimas yra praplėtimas meilės privalomos tėvams. Tėvynė priklauso ir savi žmonės, kuriuos ypač turime mylėti. Mes jaučiamės artimesni gimdytojams, broliams, seserims, giminėms, visiems tiems, kurie išpažįsta tą patį katalikų tikėjimą, kurie kalba tą pačią lietuvių kalbą, kurie gyvena toje pačioje šalyje, kurie savo krauju būdo, papročiais ir mus panašūs. Mes esame vieningesni su tais žmonėmis, kurių pranokėjai išvargę tuos pačius vargus, iškovojo tas pačias kovas, laimėjo tas pačias pergales, kušį dėka mes esame savoje tėvų žemėje.

Patriotizmas nėra vien tik jausmas, nuotaika, užsidegimas. Tėvynės meilė apima visą žmogų ir paplitusi visoje žmogaus prigimtyje. Prasideda jausmuose, kaip instinktyvus pergyvenimas; darosi sąmoninga prote, pažįstanti tautos prejtį bei dabartį; pagaliau tampa valios veiklumu tėvynės tarnyboje užtikrinti jai gražesnę ateitį. Taip tai patriotizmas virsta pareiga, kuri liepia geriausiomis savo jėgomis padėti tėvynei, kad ji atsiektų savąjį tikslą ir apgintų gyvybinius savo reikalus.

Bažnyčia, ištikima dieviškojo mokslo skelbėja, tėvynės meilą vadina kilnia dorybe; todėl katalikai, todėl katalikai, kurie laikosi jos aurodymų, visados esti sąžiningesni tėvynainiai; jų ištikimumas grindžiamas ne vienomis įgimtoms sąvybėms; ne vien gera, bet silpna valia, viltimi pelnytis žmonių garbę, gauti atlyginimą, išvengti bausmės; katalikų patriotizmas remiasi dar sąmone, kad tinkamas atlikimas pareigų savo kraštui yra dorybė, kurios Djevas besąlyginiai reikalauja ir ją stiprina savo malonės pagalba.

Tai liudija istorija: Katalikai labiausia rėmė Lietuvos nepriklausomybės idėją. Uždraudus lietuviams spaudą, vyskupas Valančius ėmė užsienyje spausdinti knygeles ir gabenti jas Lietuvon. Tai buvo pirmas knygnešys, išugdęs jų profesiją, kuri per 40 metų drąsino mus rašytu žodžiu. Pasinaudamos Prūsiose leidžiamais elementoriais, kaimų davatkos sukūrė «Lietuvos Mokyklą», kaip tai atvaizdavo gabus mūsų menininkas: Sėdi moteris prie ratelio ir pirštu rodo vaikui knygos raides.

Vyskupas Baranauskas minioms metų galingą protestą: «Anį spaudos,

ani rašto mums turėt neduoda; tegul, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda. Kad tu, gude, nesulauktum, nebus, kaip tu nori; bus atmeti visi tavo priešakai nedori...» Kunigai degino net «Aukso Altorių» — maldaknygę, spausdintą rusų raidėmis. Atgimimo dainius prelatas Maironis užtraukė naują giesnę: «Petis tat j petį! na, vyrai, kas gali sustoję j darbą už mylimą šalį, prikelkime Lietuvą mūsų». Neatsiliko ir pasauliečiai.

Vokiečių okupacijos metu kita šviesuomenė beveik visa buvo pašalinusi; krašte pasilikę kunigai stipriai tautinę lietuvių sąmonę. Sužibėjus vilties žvaigždei, pirmutinis katalikiškas

jaunimas — atėtininkai ir pavasarininkai — metėsi kovon už laisvę. Pirmoje karo mokyklos laidoje atėtininkų buvo 90%. Pirmasis savanoris, žuycs už Lietuvos nepriklausomybę, buvo pavasarininkas. Atstatomai valstybei apmatus pirmiausia davė parapilų centrai. Ir nepriklausomaj tėvynėj kas daugiausia priešinasj tarptautiniam šūkijams, kaip jie reikėjai k. muzizme? Katalikų Bažnyčia.

Ji sako, tėvynės meilė taip mums įgimta, kaip meilė savo šeimų, iš kurių tauta susideda. Katalikybė deda pilyčiams pareigą tarnauti savo kraštui, kiek to reikia jo gyvavimui ir klestėjimui. Tam reikalinga materialinė gero vė: tikyba piliecius įpareigoja sėkmingai darbuotis žemės ūkiu, prekybos, amatų, pramonės, technikos... srityse; dar labiau ragina kelti dvasinę jo kultūrą: tikėjimą, dorovę, švietimą, moks-

lą, meną... Bažnyčia įsako pilieciams darbuotis vastybėj, nes tai tėvynės ir tautos idealas. Kiekvienas katalikas turi sąžiningai eiti pilietines pareigas, nors jis nepritaro valstybės formai. Niekas negali valdžios neklausyti vien tik dėl to, kad jam netinka vyriausybės atstovas. Priedermes laikytis įstatymų, mokėti mokesčius, tarnauti kariuomenėje, ginti šalies laisvę ir nepriklausomybę uždeda katalikai jo sąžinė.

Katalikybė liepia pilieciams stengtis, kad valstybė, kiek tai galima, įgytų tokią santvarką, kuri tinkamiausia tautai, ir jos ribos maždaug sutaptų su tauta; ugdyti visa tai, kas tautišką, kas būdinga visai tautai; pageidauti jai kultūrinės didybės; dėti pastangas, kad tauta būtų dora, sveika, stipri, džiaugtųsi materialiniu gerbūviu, spindėtų dvasios vertybėmis... Tėvynei, sako sv. Tomas, jokia auka neturi būti sunki; ne tik savo turta, bet ir gyvybę privalome pašvęsti jai, kai to ji reikalauja.

Tėvynės reikalas yra svarbesnis už atskirą piliečių interesus. Patį prigimtis duoda mums pamokymą: dalis aukoja save visumai saugoti. Kai taikomas mums mirtinis smūgis, nesąmoningai keliam ranką užsimojimus atmušti: verčiau nežina vienas kūno narys, negu kad būtų atimta gyvybė. Pagal tai prigimties dėsnį tvarkosi žmogus: stato save mirties pavojun, kai tenka gelbėti tėvynę nuo pražūties; karys dėl tėvynės palieka savo šeimą ne dėl to, kad jos nemylėtų, bet todėl, kad reikia ginti tokį turta, kurio išlikymas turi būti atpirktas visų kitų žemiškų gėrybių auka...

Viena iš gražiausių bažnyčių, visoje Sovietų Rusijoje, tai yra šv. Bazilio, kuri randasi Maskvoje.

VĒL SVARSTOMAS TAUTINES VĒLIAVOS KEITIMO REIKALAS

Tautinės vėliavos spalvų ir jų suderinimo klausimas vėl gyvai svarstomas. Dalis vyriausybės narių yra palanki vėliavos keitimui.

VILJAMPOLĖJ STATO PRIEGLAUDA

Šv. Vincento a Paulo D-jos Viljampolės skyrius Erdvilų — Goštautų g-vės kampe stato 2 aukštų gyvenamą namą senelių prieglaudai. Namai būsiąs įrengtas šiomet.

Ei, lietuviai, būkit ramūs —
Eina naujos telegramos:
«Sviesa» tais pačiais keliais
Kuriais ėjo — toliau eis!

Rytų Sibiras - didžiulė karo stovykla

Raudonoji armija sukoncentruota keturiuose centruose tarp Baikalo ir Ramiojo vandenyno

Iš Tolimųjų Rytų ateina aljarmuojančios žinjos.

Visi keleiviai, kurie Sibiro geležinį keliu iš Vladivostoko atvažiuoja į Europą, pasakoja jog iš Europos į rytus be paliovos eina traukiniai su karliuomene ir ginklais. Jie turi sustiprinti Tol. Rytų Raudonąją armiją, kurią valdo geležinė maršalo Blincherio ranka.

Visas Rytų Sibiras nuo Baikalo ežero iki Ramiojo vandenyno yra pasi-daręs didžiulė karo stovykla.

Pietiniame pasieny išvėtos dvi, o vietomis net trys tvirtovių linijos, kurias Sovietų karijai vadina «Sibiro Maginot linija». Už tos linijos yra didžiuliai ginklų ir kitokios karo medžiagos sandėliai, kuriuos transportai iš Europos kasdien vis papildo. Visoj Sovietų Sibiro srity įvestas savo rūšies karo stovis; «šnipai» ir «sabotaznikai» šaudomi be pasigailėjimo. Čeka turi apšėiai darbo.

Tačiau japonų šnipai vistiek įlen-da; jie suostė, kaip yra įsidėsciusios

Sovietų karo jėgos ir dabar visi, žino, kad Sibiro Raudonoji armija yra sukoncentruota keturiuose centruose.

Pirmasis centras yra tarp Baikalo ežero ir Čitos, antrasis tarp Blagovješčensko ir Chabarovsko. Trečiasis stambus Sovietų karinis punktas Tol. Rytuose yra Vladivostokas, jūrų tvirtovė ir aviacijos centras. Vladivostokas gali lengvai būti apsuptas iš trijų pusių, todėl jis sustiprinamas taip, kad galėtų ilgesnį laiką gintis.

Tai tikras Sibiro Verdunas. Vladivostokas gali būti labai pavojingas japonams — iš čia Sovietų bombonešiai lengvai gali pasiekti salas ir bombarduoti patį Tokiją.

Sako, kad Vladivostoko aerodromuose nuolat stovi keli šimtai lėktuvų, parengtų išskristi. Tarp tų Sovietų bombonešių yra su trim ir keturiais motorais; jie gali pasiimti su savim iki penkių tonų «dovanų» japonų miestams!

Ketvirtasis Raudonosios armijos

centras yra į rytus nuo Baikalo ežero burjetų Mongolijoje. Čia stovi stiprios sausumos kariuomenės dalys, kurių pas-kirtis — per Kraštinę Mongoliją siverž-ti į Caharą. 125 km. į rytus nuo Baikalo yra Ulan-Udė, geležinkelio maz-gas. Iš jos eina magistralinis transpor-to kelias į Ulanbatorą, kraštinės Mon-golijos sostinę, o iš ten jis sklinda po visą Kiniją.

Tačiau didžiausias Sibiro karinis centras yra Blagovješčenskas, miestas, stovis Amūro ir Sejos upių santakoje. Šitas miestas piktinis kariuomenės. Viršum miesto naktimis vyksta aviacijos manevrai, dangų rajio prožektoriai, spaudo ugniniai priešlėktuvinės artileri-jos pabūklai.

Kai kurios spaudos liudijimu, Sovietų karių pilna ir kraštinė Mongolija; jos sostinė Ulanbatoras stačiai Raudonosios armijos karių.

Sovietai Tol. Rytuose burja didžiulę karinę galybę. Ar paleis jie ją kada nors į darbą?

K. Č. LIETUVIS.

PAVASARIS MANO TĖYNNĖJ

(MYLIMOSIOS SVAJONĖS)

Šiaurys vėjelis nustojo pūstis —
Sutirpo sniegas — pliki laukai,
Pakalnėj žydi melsvos žibutes,
Melsvos žibutės, lauktos ilgai.

Skrido parskrido visi paukšteliai
Danguj pragydo jau vityrys,
Tiktai nelinksmo mano širdelėj,
Kad bernuželis šiemet negrįs...

Žydo pražydo tėvo sodelis,
Tartum, jaunoji rūbuos baltuos.
Kukuok ir tu, raiboji gegele,
Raminki mane — našlaitę varguos.
1938. III. 3 d.
Sao Paulo.

Kiek praėjusiais metais pagaminta durpių

Daugiausia durpes gaminti norinčių yra Marijampolės apskr. Praėjusiais metais ten pagaminta 9.000 tonų durp. mašininiu būdu ir apie 2.000 t. rankiniu būdu. Šiemet Marijampolės apskrity durpių gamyba patrigubėsianti.

Telšių apskr. pernai iš viso pagaminta 11.000 tonų durpių. Iš Lieplaukės stoties daug durpių išvežama į Klaipėdos kraštą.

Siaulių apskr. mašininiu būdu pagaminta 26.000 t. durpių, o rankiniu tik 2.000 t. Šiemet durpių gamyba čia dar padidės, nes Elektros b. vė pradės eksploatuoti Radviliškio durpyną.

Vilkaviškio apskr. durpių gamyba labai išplėsta ūki reikalmis, nes pernai rankiniu būdu pagaminta apie 28.000 tonų durpių ir tik 1.000 tonų rankiniu būdu.

Kas yra tie anabaptistai ir baptistai

(Tąsa iš 11 Nr.)

Bet syarbiausia, kad V. Jėzus apie Komuniją kitaip kalbėjo negu baptistai. «Jėzus ėmė duonos, palaimino ją ir laužė, davė savo mokytiniams ir tarė: Imkite ir valgykite: tai yra mano kūnas. Jis ėmė ir aušrę, dekojo ir jiems davė, sakdamas: Gerkite iš jos visi, nes tai yra mano kraujas naujosios sandoros, kurs bus išlietas už daugelį nuodėmės atleisti (Mat. 26, 26—28). Viešpaties Jėzaus žodžiai aiškiai pabrėžia, kad Komunijoje yra tas pats Kūnas ir tas pats Kraujas, kuris žuones atpirko, o ne viena tik apeiga.

Manydami, kad sakramentai tėra tik apeigos, kad Dievo malonė nebūva surišta su matomu vandeniu krikšte ir matoma duonos išvaizda Komunijoje, baptistai protauja, jog sakramentas tik tada teturi galios, kada jį priimantis žmogus tą galią supranta. Kadangi kūdikiai nieko nesupranta, tai baptistams rodosi, jog ir kūdikių krikštas neturi galios. Tačiau tai yra klaida.

Krikštas tam yra, kad atleistų gimtąją nuodėmę. Ta nuodėmė tenka žmogui visai nieko nemintijant, nei uedarant. Kaip gimtoji nuodėmė pakenkia kūdikio sielai be to kūdikio kaltės, taip ir Krikšto Sakramentą V. Jėzus sutvarkė taip, kad gimtąją nuodėmę panaikintų be kūdikio prisidėjimo. Baptistai nesupranta sakramentų reikšmės dėl to, kad jie neganėtinau įvertina Dievo santykį su Jo sutvėrimu, būtent su tais kūniniais daiktais, kurie sudaro sakramentų medžiagą.

Vanduo Krikšte, aliejai Patvirtinime ir Paskutiniame Patepime, duona ir vynas Komunijoje, žodžiai atgailoje ir moterystėje, rankų dėjimas ir švenieji įndai kunigystėje yra kūniniai daiktai. Tie daiktai yra sutverti to paties Dievo, kuris duoda atgimimą ir sieloms. Kaip sielos gyvena žmonių kūnuose, taip sakramentų medžiagoms Dievas davė dvasinės galios teikti atgimimo arba stiprybės malonę sieloms.

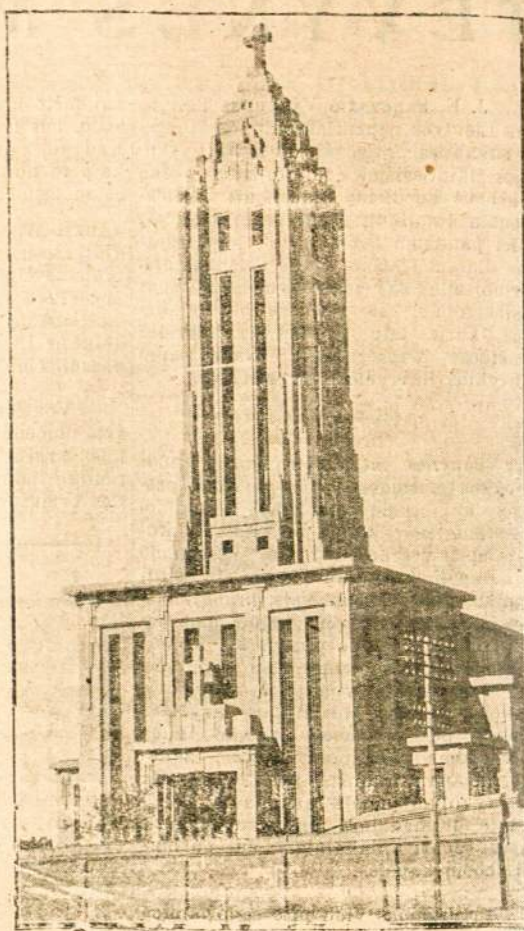
Baptistų turimasis Dvįdešimtojo Šimtmečio Fondas prieš karą smarkiai veikė Rusijoje ir daug žmonių atitraukė nuo pravoslavijos.

(PABAIGA)

Kauno kalėjimas pernai pagamino 5.000 tonų durpių, Siaulių kal. 4.000 tonų, Panevėžio kalėjimas—1.500 tonų. Be to, durpes gamina beveik visi kalėjimai, kurie privatiems durpių gamintojams daro didelę konkurenciją.

STATYS NAUJAS AUTOBUSU STOTIS

Pavasarij bus pradėta Palangos autobusų stoties statyba. Palangos stotis bus gražiausia Lietuvoje. Taip pat šiemet bus įrengta auto stotis Zarasuose,

NAUJA KATEDRA TSITSIKAR MIESTE, MANDZURIJOJ.

bet jei naujų namų nestatys, nes yra nupirkts vienas namas, kurį atremontuos ir jo kieme įrengs stotį. Šiaulių ir Panevėžio autobusų stotys taip pat bus sutvarkytos. Kitoms parengs projektus.

(Tąsa iš 11 Nr.)

— Tajgi, kad ir aš pats nežinau, kas daryti — atsidūso Petras. — Aš vis dar nenumaniau tikrosios padėties, ypač kai išėjau kariuomenėn. — Gi pažįsti mano tėvą — vis pats, vis vienas! Nepasitardavo su manimi niekuomet... Ir dabar staigai! — jis nutraukė, lyg nebepakeldamas viso sielvarto, neberasdamas jam žodžių.

— Su mano pasoga nieko neužkiši... Tau turtingos teks pajieškoti — pasikeitusiu, bet dirbtinai ramiu ir net šaltu tonu pasakė Janė.

— Tu žinai pati, ką tai mano reikėtų... Bet ir tėvas tą patį sako — lyg teisindamas, lyg prikaišiodamas išstūmė vaikinas.

Ilgai abu tylėjo. Armonika vėl sugrojo, priešais einantys garsas pralinksmėjo. Netoli pasirodė žiburiai.

— Stai ir Palaukė. Bet man nelinksmo bus, nė šokti nenorėsiu. Tuoj grįšiu namo... — Janės žodžiai buvo toki be vilties... — Klausyk, o tu jau turi numatę kokią, su pasoga? — truputis pašiepimo pasiekė Petras.

— Ek, Janė! Ką tu niekus... ką kita be tavęs aš galėčiau vesti? Bet man atrodė, kad nė tu nebeišai tada, kai aš su senais tėvais atsidursiu ne tik be žemės, bei ir be pastogės — atsakė jis karčiai. Daugiau nebekalbėjo, nes jau buvo suėję erdvian Palaukės šeimininkų kieman, į kurį žėrė šviesos pro langus. Už jų jau girdėjosi daina. Greit pusbernių burys išvirtu pro duris, pastebėjo naujas atėpinius, pranešė troboje. Dar garsiau subangavo, sušuko kieme armonika. Pasitiktį svečius suėjo seklycion.

Prasidėjo šokiai. Petras netvėrė sayam kailyje. Patsukinėjęs, pašokęs porą šokių, jis išėjo, apsižvalgė. Palangėn trynėsi vaikai. Vienur kitur tamsoje girdėjosi

išėjusių atvesti šokėjų kuždesiai. Petras su niekuo neatsisveikinęs, niekam nieko nesakęs tuo pačiu keleliu grįžo namo.

Savo lauke, po beržais, jis sustojo. Ir čia matė savo troboj žiburėlį, girdėjo sulojusį ūnį. Iš Palaukės atsvijo armonikos krykštavimas. Prisimi Petras savo pasikalbėjimą su mylima seniai išsirinkta, pažadėta mergina. Atsiminė, kad ji nieko neatsakė į jo žodžius — nė tu nebeiš už manęs tada... Ir balsiai neramu jam pasidarė. Jis atsirėmė beržo — medžio šakos tylėjo, joks gyvas padaras nekrūstelėjo aplink. Tokia brangi, tokia nepakeičijama ir vienintelė pasirodė jam jo žemė! Dvelktelejo šiltas jaukus jausmas pagalvojus — kaip gera būtų dirbti ją visą amžių ir paskui palikti savo sūnui! Pasididžiavimą kėlė jaunaure vyre mintis, kad tas jau nuo senų senovės Butrimų viensėdis vėl bus Butrimų, irgi per amžius... Tačiau kaip, kokiu būdu?...

Didelio čia daikto: Vesk Jucaitę! Ar tai juokai — 10 tūkstančių grynais! Tą pačią dieną būsi sau ponas — nukambėjo įkyriai, neatstumjamas tėvo balsas. Taip jis šiandien buvo sakęs, kai Petras nusiminęs paliko temstant trobą.

Jucaitę! Tą nebejauną, blogo vardo, negražią moterį! O Janė? Kaip ją palikti, kokiais žodžiais pasiteisinti, kaip paskul susiitkti? Kaip gyventi su nekenciu ma žmogumi?...

Tos visos mintys buvo tokios troškios, taip kankinančios, kad Petras nebeuostygo vietoje — jis paliko beržus ir lygiu, minkštu, nesumintu sniegu

E. BUJOKAITĖ.

VIENSĖDIS

išėjo į kelelį. Bet eidamas geltonai niurksniuko trobos žiburėlio linkui Petras vėl susijieškojo savo abejonės, mintis. Kieme jį vėl pasitiko šuo, pašokinėjęs ir nesulaukęs atsakymo, paliko šeiminką ir susigėdęs nustrino šalin. Petras nenorėjo grįsti trobon — vėl tėvo įkalbinėjimu, motinos barnių klausytis. Neturėjo kur dėtis, buvo nepakeliama sunku jam. Staiga jis prisiminė senutę; tyliai jėjęs priemenėn jis įslinko į jos kamorėlę už virtuvės. Senutė sedėjo prie pečiaus ir barškino ražančių. Nustebęs jį nesulaukusi mylimo, gero anūko, kuris aplankydavo ją jos tvankioje, senatvės nuobodu ir vienumos pritvinkusioje kamorėlėje.

Petras uždegė mažytę, be stiklo lemplėn, ir atsisėdė šalia sulinusios, drebančiom rankom ir nežmoniškai raukšlėtu veidu moters.

— [Sekmadienis gi, vaikelį, ko niekur neini? — rūpestingai paklausė jį, slėpdama į kšėnę ražančių. — Kad nesinori, močiute. Buyau Palaukėj ir vėl grįžau. Nelinksmo — niūriai atsakė vaikinas žiūrėdamas į šviesų lempos taškėlį.

— Ak, suau, tai sunku. Bet ar gi tu ištikro norį prileisti prie licitacijos? Tėvas taip sakė. Ką tu manai, vaikelį, ką manai?... Negalvok, kad aš dėl savęs rūpinuos — man diena kita beliko. Bet tu pats, yaike. Turėsi tėvus žmoniškai nukaršinti, turėsi vaikų užauginti. O kaip be žemės, be savo sklypo?... — kalbėjo ji savo suvitysiom lūpom, švebeldžuodama bedante burna o iš po jos uždribusiu krūmuotu antakių kaip dvi žiezirbos žibėjo senos, tūščios akys.

— Močiute, aš norėjau vesti Krū-

mytę. Apie kitą negalvojau...

— Gera mergaitė, gaila jūsų abių... Bet paklausyk manęs senos — atiras melė gerame gyvenime, blogame — prapuls... Bet nuodėmė, vaikelį, nuodėmė išsižadėti savos žemės! Nepalik jos niekam, nepraleisk... Niekas neatsimena, kad mūsų viensėdį valdytų ne Butrimai... Ir jei tu paliksi jį, išklysi svietan kitiem bernauti, nebusi nė tu Butrimas. Nors ir vadinsies taip, nieko bendra su mūsų Butrimais nebeturėsi...

Jos kalba liejosi iškilingai ir vienodai, dideliu tikėjimu švietė jos akys... Ir Petrus neiškiaij ėmė ryškėti jos mintis apie vieną amžiną, nepertaukiamą gyvenimą, surištą su žeme, iš jos išaugantį ir j ją grįžtantį savo nuvalkiotais, sunėiotais vienetais, bet visuomet gyva, sveiką ir skaištų... Ir valdeuosi jam, kad be savo Butrimų, be savo žemės, jis bus nulausta šaka — ir greit ji nuvyt, greit išseks jos gyvybė... Ir ką reikią jo vieno gyvenimo auka, jo vieno laimės, meilės auka tai žemei. — Motinai, gerai, amžinai? Tai senai giminei, kurios visą ateitį ir gyvybę jis nešiojosi savyje?...

Ir jame brendo pasiryžimas — skausmingas, lašančiu krauju pažymėtas — pasiryžimas neatsiskirti nuo savo žemės gabalėlio, neatplėsti nuo jos savo kojų, neišrauti savo šaknų...

Palikęs senutę, jis troboje rado vis taip pat nusiminusios panjūrusius tėvus. Kai samdinė mergaitė sustačiusi vakarienę ant stalo, išėjo atvesti senutės, Petras, stovėdamas prie lango ir žiūrėdamas į tamsą, Palaukės pusėn, sunkiai išstūmė.

— Tėvai, tamsta pakalbėk rytoj su Paleckiu... Šią savaitę abu galėtumėm nuvažiuoti pas Jucaitę...

— Na ir aciu Dievui! Susipratai pagaliau — palengvėjusia širdžia atsakė motina.

(PABAIGA)

LIETUVIAI! Visi kai vienas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit „Sviesą“

„Sviesą“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Sviesą“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesą“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsirėškimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoje Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a : Iš provincijos pingus siųsti Redakatoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOŠ UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephi- genia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokeidieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI- NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n e : Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Ličciardi Santa Casa gydytojas — operatorius

MOTERU LIGU SPECIALISTAS. Moderniškas gydymas SKI, VIO, KEPENU, BE OPERACIJOS. Sifilis, REUMATIZMAS, venerinės ligos ir GONORėja — VYRU IR MOTERU — gydymo procesas pagal naujausią amerikonišką būdą. BENDRA CHIRURGIJA KONSULTORIJA: Praça da Sé, 14 — 2 aukš. salės 12 ir 12-A. Tel. 2-5080 nuo 14 iki 16 val. REZIDENCIJA IR KONSULTORIJA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. PRIĖMIMAS nuo 11 iki 12 ir nuo 16¼ iki 20 val.
PASTABA: Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENĄ ir NAKTĮ)

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto- grafijų srity. Specialybė pa- didinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus foto- grafijų reikalais. Daro iš foto- grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

„Sviesą“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.

3. Bom Retire — p. Bauzio krau- tuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaisti- uėj [Rua José Paulino, 109]. ir kampas Rua Silva Pinto ir José Paulino.

4. P. Kirilausko krautuvėj — Vil- la Anastacia.

5. Praça da Sé prie laikrodžio.

6. Pas laikraščių platintojus ir

7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius vi- suose miesto rajonuose, taip pat

IR — Rua Cuoto de Magaleš ir kampas Rua José Paulino.

RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“ GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SA.

BENDRUOMENĖS KNYGYNE

Villa Zelnoj rua sete 58 knygų gėlina gauti skaityti šia tvarka:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 lig 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 ligi 2 val. popiet.

Bendruomenės nariai per mėnesį moka po 500 reisų, nenariai kas mė- nuo po 1 milreisą ir 5 milr. užstato. Surinkti pinigai skiriama kny- gų aptaisymui ir naujų knygų pirkimu

J. STANKŪNAS.

Dêmesio!

Kas nori mokytis pianu skambinti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zelna, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prieinamos visiems. Atsilankykite — įsitikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kuriuo laiku.

J. STANKŪNAS.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

CENTRO VALDYBOS IR TARYBOS POSĖDIS

Sekmadienį, kovo 20 d., 14 val., kviečiamas Centro Valdybos ir Centro Tarybos atstovų bendras posėdis, Villa Zelinoj, Rua 7 nr. 58. Bus svarstomi svarbūs Centro reikalai. Visi Valdybos nariai ir Tarybos atstovai prašomi būtinajai dalyvauti.
Centro Tarybos Prezidiumas.

CENTRO PATALPA

Centras iki šiol neišturėjo nuolatinių savo patalpų. Provizorinė buvimo vieta Rua da Mooca, 309. Bet ilgiau provizorinė patalpa Centras tenkintis negali, kuomet jo veikimas didėja ir apima platesnes sritis. Centro būstinės komisijsa, kuriai buvo pavesta rūpintis patalpos reikalu, surado labai patogi būta ir greitai bus paimtas. Centro nuolatinė būstinė bus įsteigta skaitlykla, biblioteka ir savo nariams lavinimosi kursai. Be to, prie Centro, iš pasyvių narių bus sudaryti dramos mėgėjų ir įvairių sporto šakų būreliai kurie Centro patalpose galės lavintis ir reikalui esant, pasirodyti viešai.

Iš Centro veikimo pažymėtina tas, kad Taryba jau svarsto pašalpi ir apdraudus fondus, lietuvių kultūros namų fondą ir kitus svarbius lietuviškos kolonijos reikalus.

Centro narių skaičius nenustoja augęs, nes kiekvienas čia gyvenantis lietuvis mato, kad Centras yra savitarnos kultūrinė organizacija, kuriai rūpi savišalpiniai ir kultūriniai lietuvių reikalai, o svetimai yra politiniai klausimai. Gal būt kas kokio nori politinio bei religinio įsitikinimo byle, tik lietuvis, ir turi būti Centro nariu. Būdamis gerai organizuoti, siekdami vieno tikslo, dirbdami visi lietuvių bendrai, palikę politinius ir kitokius įsitikinimus, sulauksime ir savo ligoninės, nakvynės namo, salės ir kt. Tik paduokime vieni kitiems ranką, būrkimės į vieną lietuvišką šeimą — Centrą, — o laimėjimas bus užtikrintas!

BLOC Koresp.

VYČIU SUSIRINKIMAS šaukiamas kitą sekmadienį, kovo m. 27 d. 3 val. popiet Mokos mokyklos salėje.

LIETUVIAI KATALIKAI

Skaitytis ir platinkit didžiausį Brazilijos katalikų laikraštį

“LEGIONARIO”

Jis yra savaitinis. Bet didelio formato ir įdomaus turinio.

Metams Prenumerato kaina 15\$000 Pinigus galima siųsti šiuo adresu «O Legionario» Rua Immaculada Conceição, 59. Caixa Postal 3471. Telefhone 5-1536.

Lietuviai katalikai norintieji užsisakyti per «Sviesos» redakcija gali kreiptis kiekvieną dieną pas rinkėją Rua da Mooca 309.

NAUDOKITĖS PROGA!

VILLA LUCIA

(Batro Villa Prudente) tarp Villa Zelinos ir Villa Bellos jau pradėdamas pardavimas žemės sklypų ILGAM ISSIMOKĖJIMUI, be palūkanų. Suteikiama

MEDZIAGOS IR STATYBAL. Raštinė vietoje.

Pamaldos

Sį sekmadienį, kovo 20 dieną

Villa Zelinoj, lietuvių bažnyčioj, bus švento Juozapo atlaidai.

Pamaldų tvarka š:

Aštuntą valandą ryto šv. Mištos; 10 val. ligi 11 adoracija švenciausio Sakramento.

Vienuoliktą valandą suma su įsta tymu švenč. Sakramento.

5 valandą vakaro mišparai ir Stačijos.

Per sumą giedos Bendruomenės choras šv. Jeronimo mišias.

* * *

Šv. Antano do Pary bažnyčioj lietuviams suma 11 val.

* * *

Villa Anastazijos lietuviams pamaldos bus šita sekmadienį, pusiau aštuntą valandą ryto.

* * *

EVANGELIJA ŠVENTO JUOZAPO DIENOJE

Anuo metu Marijaj esant pažadėtai Juozapai, anksčiau, nekaip Juodu susiejo, pasirodė, kad ji pradėjusi iš šventosios Dvasios. Jos vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas jos skelbti, norėjo ją slapėta paleisti. Bet jam tai bemažant, štai, Viešpaties Angelas pasirodė jam sapne ir tarė: Dovydo Sūnau Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas joje gimė, yra iš šventosios Dvasios; ji pagimdys sūnų, o Tu praminai jį vardu JEZUS, nes jis išgelbės savo tautą iš jų nuodėmių.

* * *

EVANGELIJA TREČIAM GAVĖNIOSEKMDIENIUI

šv. Luko 11, 14 — 28.

Anuo metu Jėzus išvarė velnią, kurs buvo nebylys. Jam išvarius velnią, nebylys kalbėjo ir miujos stebėjosi. Kaj kurie jį tarė: Jis varo velnius per Beelzebubą, velnių vyriausiąjį. Kiti gundydami reikalavo iš jo ženklo iš dangaus. Jis, matydamas jų mintis, tarė: Kiekviena karalystė, savyje suskilusi, bus sunaikinta namaj girus aut namų. Jeigu ir šėtonas pats su savi mi nesutrinka, kaj gi išliks jo karalystė? Kadangi Jūs sakote mane išvarant velnius per Beelzebubą. Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, per kaj išvaro jų vaikai? Todėl je bus jų teisė. Bet jei aš išvarau velnius Dievo pirštu, tai Dievo karalystė tikrai pas jus atejo. Kada galiūnas apsiginklavęs sergi savo kiemą, ramybėje lieka visai, kaj jis turi. Bet jei stipresnis užėjęs už jį negali, tas atina visus jo šėrvus, kurjais pasitkėjo ir išdalina jo grobį. Kas ne su manimi, tas prieš mane; ir kas nerenka su manimi, tas barsto. Nešvarioji dvasia, išėjus iš žmogaus, vaikščioja sausose vietose, ieškodama atilso; neradus, ji sako: Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. Atėjus, ji randa juos išilauotus ir papuoštus. Tuomet ji eina, pasiima su savi septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios, jos tenai gyvena. Ir taip paskui daro si tam žmogui blogiau, nekaip pirma. Tam ja sakant, atsitiko, kad viena moteriškė iš minios, pakeldama balsą, jam tarė: Palaiminta įsėia, kuri tave nešio jo ir krūtys, kurias žindai. Jis atsakė: Beje, palaiminti, kurie klauso Dievo žodžio ir laikosi jo.

Br. Liet. J-mo

“Vyčių” S-gos pianui aukojo

AUKU LAPAS NR. 5

Kun. P. Ragažinskas	20\$000
Chorvedis J. Stankūnas	10\$000
St. Butrimas	5\$000
Vin. Grabauskas	5\$000
O. Nizevičiūtė	5\$000
J. Nizevičiūtė	5\$000
Viso:	55\$000

AUKU LAPAS NR. 6

P. Konsulas Povilas Gaučys	50\$000
J. Čiuvinskas	20\$000
A. Šimbelis	5\$000
A. Cemarkienė	10\$000
Viso:	85\$000

AUKU LAPAS NR. 7

Kun. P. Ragažinskas	25\$000
Chorvedis J. Stankūnas	10\$000
F. Cemarka	10\$000
Z. Nalivaikienė	10\$000
J. Masiulis	20\$000
P. Sukys	5\$000
St. Butrimas	5\$000
Vl. Milius	5\$000
J. Juodgudis	5\$000
V. Grabauskas	5\$000
K. Triūbas	5\$000
Al. Paškauskaitė	5\$000
V. Petniūnas	5\$000
Viso:	115\$000

1937 METAIS «VYČIU» POSĖDYJE

Surinkta be aukų lapo

Kun. P. Ragažinskas	50\$000
Vl. Milius	15\$000
St. Butrimas	15\$000
J. Juodgudis	10\$000
J. Masiulis	10\$000
P. Sukys	5\$000
Viso:	105\$000

AUKU LAPAS NR. 8

Kons. sekr. p. St. Remencius	20\$000
Paskolinta iš kun. Ragažinsko	120\$000
K. Triūbas	10\$000
Viso:	150\$000

išpirkta vienas vekselis.

Tas pats aukų lapas

Kun. A. Arminas	120\$000
Vl. Milius	10\$000
V. Grabauskas	5\$000
K. Triūbas	1\$000
Viso:	150\$000

Aukų lapo Nr. 8 išpirkta du (2) vekseliai.

Dievinių koncertų pajamos Mokoje 1937 m. liepos 4 d. surinkta	153\$900
1937 m. rugpjūčio 1 d.	65\$400
Villa Belloj 1937 m.	58\$400
Viso:	277\$700

Pradedant 5 Nr. aukų lapu ir per koncertus surinkta 937\$700

Pirmieji 4-ri aukų lapai buvo pas kelbti ankščiau spaudoje «Sviesa» 34 ir 35 nr. 1937 m.

Nuo 1937 m. birželio 4 d. už pianą sumokėta 2:000\$000 milrejsų.

Visiems aukojusiems tariame lietuvišką acio.

«Vyčių» Valdybos St. Butrimas pirmininkas V. Milius J. Juodgudis Iždininkas Reikalų vedėjas. São Paulo, 1938 m. kovo 14 d.

PIGUS IR SAZININGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS SIUVYKLOJ

Marijampolė

RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visomet palaikykim lietuvius

Jūs pažįstate Pelėdą

Ir Apuką Bekepurį?

Per dienas tamybėj sėdi,

Jokio laikraščio neturi.